

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปการศึกษาค้นคว้าและผลการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษา สภาพการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
2. เพื่อศึกษา ปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
3. เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
4. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน

5. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูผู้สอน เกี่ยวกับ สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มีประสบการณ์ ในการทำงานต่างกัน

6. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูผู้สอน เกี่ยวกับ สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ปฏิบัติงานในโรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกัน

7. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

สรุปผล

ผลการวิจัย การศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูผู้สอน พบว่า

1. สภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สภาพโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกระบวนการ ($\bar{X}=3.69$) ด้านคุณภาพนักเรียน ($\bar{X}=3.59$) ด้านปัจจัย ($\bar{X}=3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านปัจจัย โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีเจตคติที่ดี สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้ร่วมงานและสร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงานได้ ($\bar{X}=3.79$) มีการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.61$) โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามา มีส่วนร่วมในการเอาใจใส่ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนหรือบุตรหลาน ($\bar{X}=3.60$)

1.2 ด้านกระบวนการ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการดำเนินงานที่เป็นไปตามขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้นักเรียน และการส่งต่อ ($\bar{X}=3.76$) โรงเรียนมีการจัดทำแผน ปฏิบัติงานที่ชัดเจนเป็นระบบ ($\bar{X}=3.72$) โรงเรียนมีแผนงาน/โครงการ นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล ($\bar{X}=3.70$)

1.3 ด้านคุณภาพนักเรียน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.59$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนส่งเสริมนักเรียน ให้มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวได้เป็นอย่างดี และให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นได้ ($\bar{X}=3.94$) โรงเรียนส่งเสริมนักเรียน ให้สามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ($\bar{X}=3.87$) โรงเรียนส่งเสริมนักเรียน ให้มีความรู้ ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ จุดเด่น/จุดด้อยของตนเอง ($\bar{X}=3.82$)

2. ปัญหา การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.05$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกระบวนการ ($\bar{X}=2.08$) ด้านปัจจัย ($\bar{X}=2.04$) ด้านคุณภาพนักเรียน ($\bar{X}=2.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านปัจจัย โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.04$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีความรู้ ความเข้าใจของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=2.19$) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=2.14$) โรงเรียนมีการจัดตั้งเครือข่าย ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=2.10$)

2.2 ด้านกระบวนการ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.08$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการนำผลที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาให้มีประสิทธิภาพและการดำเนินงานเป็นไป อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=2.11$) โรงเรียนมีการดำเนินงานตามแผน ($\bar{X}=2.10$) โรงเรียนมี คณะกรรมการดำเนินงาน ($\bar{X}=2.09$)

2.3 ด้านคุณภาพนักเรียน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.04$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนสนับสุนน ส่งเสริม ในด้านโภชนาการของนักเรียน เพื่อให้มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน (กรมอนามัย) ($\bar{X}=2.15$) โรงเรียนส่งเสริมนักเรียน ให้มีทักษะพื้นฐานอาชีพที่ถนัดและสนใจ เห็นคุณค่าในอาชีพสุจริต ($\bar{X}=2.11$) โรงเรียนส่งเสริมนักเรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และรู้เท่าทัน ในสิ่งที่ เป็นพิษภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ($\bar{X}=2.10$)

3. ประสิทธิภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ประสิทธิภาพโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.59$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกระบวนการ ($\bar{X}=3.86$) ด้านคุณภาพนักเรียน ($\bar{X}=3.50$) ด้านปัจจัย ($\bar{X}=3.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 ด้านปัจจัย โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียน มีสื่อ และเครื่องมือ ในการดำเนินงานตามขั้นตอนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=4.24$) มีเจตคติที่ดี สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้ร่วมงานและสร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงานได้ ($\bar{X}=3.56$) โรงเรียนเปิดโอกาส ให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามาการมีส่วนร่วม ในการเอาใจใส่ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนหรือบุตรหลาน ($\bar{X}=3.50$)

3.2 ด้านกระบวนการ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีคณะกรรมการดำเนินงาน ($\bar{X}=4.31$) โรงเรียนมีการกำหนดโครงสร้างองค์กร ในการทำงาน ($\bar{X}=4.28$) โรงเรียนมีการจัดทำแผน ปฏิบัติงานที่ชัดเจนเป็นระบบ ($\bar{X}=3.01$)

3.3 ด้านคุณภาพนักเรียน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.50$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนสนับสุนน ส่งเสริม ในด้านโภชนาการของนักเรียน เพื่อให้มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน (กรมอนามัย) ($\bar{X}=3.63$) โรงเรียนส่งเสริมนักเรียน ให้สามารถป้องกัน ดูแลสุขภาพตนเอง ร่าเริง แจ่มใส โรงเรียนส่งเสริมนักเรียน ให้สามารถพัฒนาตนเอง ได้ตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ($\bar{X}=3.61$) โรงเรียนส่งเสริมนักเรียน ให้สามารถวิเคราะห์ ตัดสินใจเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้

อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.58$)

4. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน พบว่า

4.1 สภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน โดยภาพรวมแล้วไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่าง

4.2 ปัญหา การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมแล้วไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่าง

4.3 ประสิทธิภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมแล้วไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปัจจัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่าง

5. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่า

5.1 สภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

5.2 ปัญหา การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมแล้วไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่าง

5.3 ประสิทธิภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมแล้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่าง

6. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน พบว่า

6.1 สภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านแล้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.2 ปัญหา การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมแล้ว ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่าง

6.3 ประสิทธิภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมแล้ว ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปัจจัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านกระบวนการ และด้านคุณภาพนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่ควรพัฒนาประกอบด้วย

7.1 สภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 2 ด้าน คือ

7.1.1 ด้านปัจจัย แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อส่งเสริมสภาพการดำเนินงาน ด้านปัจจัย ได้แก่ ส่งเสริมให้บุคลากรได้ความรู้ ความเข้าใจของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมการทำงาน การพัฒนาบุคลากร กำหนดเป้าหมาย และยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมพัฒนาและป้องกัน แก้ไขปัญหา

7.1.2 ด้านคุณภาพนักเรียน แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อส่งเสริมสภาพการดำเนินงานด้านคุณภาพนักเรียน ได้แก่ ส่งเสริมให้บุคลากรได้ความรู้ ความเข้าใจของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมการทำงาน การพัฒนาบุคลากร กำหนดเป้าหมาย และยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมบุคลากรในการพัฒนาตนเองให้มีทักษะในการปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

7.2 ปัญหา การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน มี 1 ด้าน คือ

7.2.1 ด้านกระบวนการ แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์
มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาการดำเนินงาน ด้านกระบวนการ
ได้แก่ ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจนเป็นระบบ จัดให้มีคณะ
กรรมการในการดำเนินงาน จัดให้มีแผนงาน/โครงการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
และรายงานผล เพื่อการพัฒนาที่ต่อเนื่อง

7.3 ประสิทธิภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน มี 2 ด้าน คือ

7.3.1 ด้านปัจจัย แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์
มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อส่งเสริมประสิทธิผลการดำเนินงาน ด้านปัจจัย
ได้แก่ สนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาตนเองให้มีทักษะในการปฏิบัติงานตามระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน กำหนดเป้าหมาย และยุทธศาสตร์การทำงานที่ชัดเจน ส่งเสริมให้
นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
พัฒนาให้บุคลากร ครู และทุกฝ่าย มีความรู้ ความเข้าใจของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

7.3.2 ด้านคุณภาพนักเรียน แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน
ตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อส่งเสริมประสิทธิผลการดำเนินงาน
ด้านคุณภาพนักเรียน ได้แก่ ส่งเสริมนักเรียน ให้รู้จักการทำงาน ให้เป็นผู้นำ เพื่อเป็น
แบบอย่างให้เพื่อนประพฤติตนตามแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม ให้มีทักษะพื้นฐานอาชีพ
ที่สนใจและถนัดและเห็นคุณค่าในอาชีพสุจริต

อภิปรายผล

ผลการวิจัย การศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ในครั้งนี้มีประเด็นที่
น่าสนใจ ที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สภาพโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ
ด้านกระบวนการ ด้านคุณภาพนักเรียน และด้านปัจจัย โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่า “สภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การที่บุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีเจตคติที่ดีในการดำเนินงาน สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้ร่วมงานและสร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงานได้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้นักเรียน และการส่งต่อ โรงเรียนส่งเสริมนักเรียนให้มีมนุษยสัมพันธ์ ปรับตัวได้เป็นอย่างดี และให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีรพงษ์ เจริญไชย (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 2 พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของบรรทม รอมจิตร (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหา การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัย และด้านคุณภาพนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ “ปัญหา การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บุคลากรที่รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การนำผลที่ได้จากการดำเนินงานมาปรับปรุง พัฒนาให้มีประสิทธิภาพและการดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง การสนับสนุน ส่งเสริม ในด้านโภชนาการของนักเรียน เพื่อให้มีน้ำหนักส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน (กรมอนามัย) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีรพงษ์ เจริญไชย (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 2 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

3. ประสิทธิภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านกระบวนการ ด้านคุณภาพนักเรียน และด้านปัจจัย ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

ที่ตั้งไว้ว่า “ประสิทธิผล การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีสื่อ และเครื่องมือ ในการดำเนินงาน ตามขั้นตอนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมีคณะกรรมการดำเนินงาน โรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้สามารถป้องกัน ดูแลสุขภาพตนเอง ไร่ เรียง แจ่มใส โรงเรียนส่งเสริม นักเรียน ให้สามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะพร บ่อมเกษตร (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา โมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐาน พบว่า ประสิทธิผลระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเตรียมศักดิ์ อินอุเทน (2551, 117) ได้ศึกษา ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก

4. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหา และ ประสิทธิผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนก ตามที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน พบว่า สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการ ดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมแล้ว ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ตั้งไว้ว่า “สภาพ ปัญหา และ ประสิทธิผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพด้าน กระบวนการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัญหา ด้านคุณภาพ นักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประสิทธิผล ด้านปัจจัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่าง ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ สะอาด ชันอาสา (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพการเยี่ยมบ้านนักเรียน ของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนทุ่งหลวงพลับพลาไชย สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ครู และผู้ปกครอง มีความคิดเห็นต่อสภาพการเยี่ยมบ้านนักเรียนของครู ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนทุ่งหลวงพลับพลาไชย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการคัดกรองนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ครู และผู้ปกครอง มีความคิดเห็นต่อสภาพการเยี่ยมบ้านนักเรียนของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนทุ่งหลวงพลับพลาไชย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวีรพงษ์ เจริญไชย (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 2 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ของผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านกับสภาพการช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกัน

5. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่า สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวม สภาพ ปัญหา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ตั้งไว้ว่า “สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน” ประสิทธิภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพโดยรวมรายด้านไม่แตกต่างกัน ปัญหาด้านคุณภาพนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีรพงษ์ เจริญไชย (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ของผู้บริหาร และครู ที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ของผู้บริหารและครูที่มี ประสบการณ์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

6. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหา และ ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนก ตามปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน พบว่า สภาพ ปัญหา และประสิทธิผล การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สภาพโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ตั้งไว้ ว่า “สภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน และครูผู้สอน ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาด แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน” ปัญหา และประสิทธิผลโดยภาพรวมแล้ว ไม่ แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ตั้งไว้ว่า “ปัญหา และประสิทธิผลการ ดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียน และครูผู้สอน ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความ คิดเห็นแตกต่างกัน” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพรายด้าน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัญหาด้านคุณภาพนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ประสิทธิภาพ ด้านปัจจัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ และประสิทธิผลด้านคุณภาพนักเรียน แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของเตรียมศักดิ์ อินอุเทน (2551, หน้า 117) ได้ศึกษา เปรียบเทียบประสิทธิผลการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบ ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง นักเรียน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยโรงเรียนที่มีลักษณะการเปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสูงกว่าโรงเรียนที่มีลักษณะการเปิดสอนช่วงชั้นในช่วงชั้นที่ 3

7. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่ควรพัฒนา ประกอบด้วย

7.1 สภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 2 ด้าน คือ

7.1.1 ด้านปัจจัย แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อส่งเสริมสภาพการดำเนินงาน ด้านปัจจัย ได้แก่ ส่งเสริมให้บุคลากรได้ความรู้ ความเข้าใจของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมการทำงาน การพัฒนาบุคลากร กำหนดเป้าหมาย และยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมพัฒนาและป้องกัน แก้ไขปัญหาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรพงษ์ เจริญไชย (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 2 พบว่า แนวทางพัฒนาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน

7.1.2 ด้านคุณภาพนักเรียน แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อส่งเสริมสภาพการดำเนินงานด้านคุณภาพนักเรียน ได้แก่ ส่งเสริมให้บุคลากรได้ความรู้ ความเข้าใจของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมการทำงาน การพัฒนาบุคลากร กำหนดเป้าหมาย และยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมบุคลากรในการพัฒนาตนเองให้มีทักษะในการปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีรพงษ์ เจริญไชย (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 2 พบว่า แนวทางพัฒนาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน

7.2 ปัญหา การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 1 ด้าน คือ

7.2.1 ด้านกระบวนการ แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาการดำเนินงาน ด้านกระบวนการ ได้แก่ ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจนเป็นระบบ จัดให้มีคณะกรรมการในการดำเนินงาน จัดให้มีแผนงาน/โครงการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล เพื่อการพัฒนาที่ต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีรพงษ์ เจริญไชย (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า แนวทางพัฒนาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน

7.3 ประสิทธิภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 2 ด้าน คือ

7.3.1 ด้านปัจจัย แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อส่งเสริมประสิทธิผลการดำเนินงาน ด้านปัจจัย ได้แก่ สนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาตนเองให้มีทักษะในการปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กำหนดเป้าหมาย และยุทธศาสตร์การทำงานที่ชัดเจน ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พัฒนาให้บุคลากร ครู และทุกฝ่าย มีความรู้ ความเข้าใจของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของปาริวรณ โคตรชมพู (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชาซ้อพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า แนวทางการพัฒนาโดยรวมของโรงเรียน คือ โรงเรียนควรมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ดำเนินงาน มีการประชุมชี้แจงให้ครู ผู้ปกครองและนักเรียนมีความเข้าใจที่ตรงกัน นำข้อมูลที่ได้มาใช้พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด กำกับติดตามประเมินผลพร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

7.3.2 ด้านคุณภาพนักเรียน แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อส่งเสริมประสิทธิผลการดำเนินงานด้านคุณภาพนักเรียน ได้แก่ ส่งเสริมนักเรียน ให้รู้จักการทำงาน ให้เป็นผู้นำ เพื่อเป็นแบบอย่างให้เพื่อนประพฤติตนตามแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม ให้มีทักษะพื้นฐานอาชีพที่สนใจและถนัดและเห็นคุณค่าในอาชีพสุจริต สอดคล้องกับงานวิจัยของปาริวรณ

โคตรชมพู (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนข้าซ้อพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า แนวทางการพัฒนาโดยรวมของโรงเรียน คือ โรงเรียนควรมีการวางแผน การดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ดำเนินงาน มีการประชุม ชี้แจงให้ครู ผู้ปกครองและนักเรียนมีความเข้าใจที่ตรงกัน นำข้อมูลที่ได้มาใช้พัฒนาระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด กำกับติดตามประเมินผลพร้อมทั้ง รายงานผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่ได้สรุป และอภิปรายผลมานั้น ผู้วิจัยมีแนวคิดเป็น ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า สภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$) ปัญหา การดำเนินงานตามเกณฑ์ มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.05$) ประสิทธิภาพ การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.59$) ถึงแม้ในภาพรวมการดำเนินงานตามเกณฑ์ มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จะประสบปัญหาไม่มากนัก แต่ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรมีการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีการปฏิบัติให้เพิ่มขึ้น

1.2 ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามเกณฑ์ มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามสถานภาพการดำรง ตำแหน่งต่างกัน ประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมแล้วไม่แตกต่างกัน ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 แต่ก็ได้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูผู้สอน มีระดับความคิดเห็น

ที่แตกต่างกัน ดังนั้น ควรได้รับการฝึกอบรม สัมมนา เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการลดช่องว่างระหว่างโรงเรียน ให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนา งานให้มากขึ้น จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนทุกโรงเรียนในสังกัดเดียวกัน ให้มีประสิทธิภาพผลมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยที่ได้สรุป และอภิปรายผลมานั้น ผู้วิจัยมีแนวคิดเป็น ข้อเสนอแนะ เพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์ มาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องและหาแนวทาง พัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น